

Haagse Beemden & energietransitie

Pieter Klep
Senior adviseur
12 maart 2019

Breda CO₂-neutraal

Steek positieve energie in het klimaat

Breda: een CO₂-neutrale stad in 2044

Projectenboek Uitvoeringsprogramma

Klimaat 2017-2020

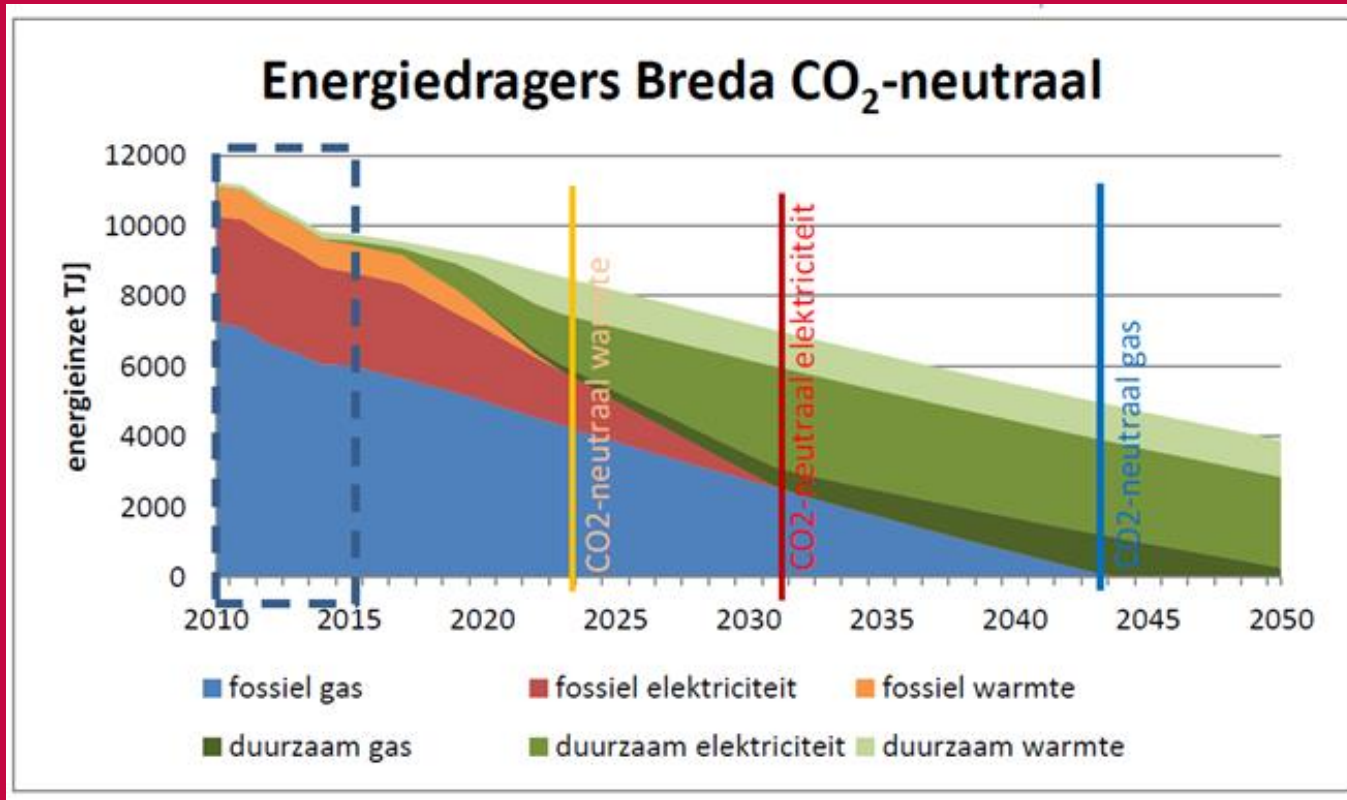
(UPK 2017-2020)

Slim samenwerken aan een CO₂-neutraal
en klimaatbestendig Breda

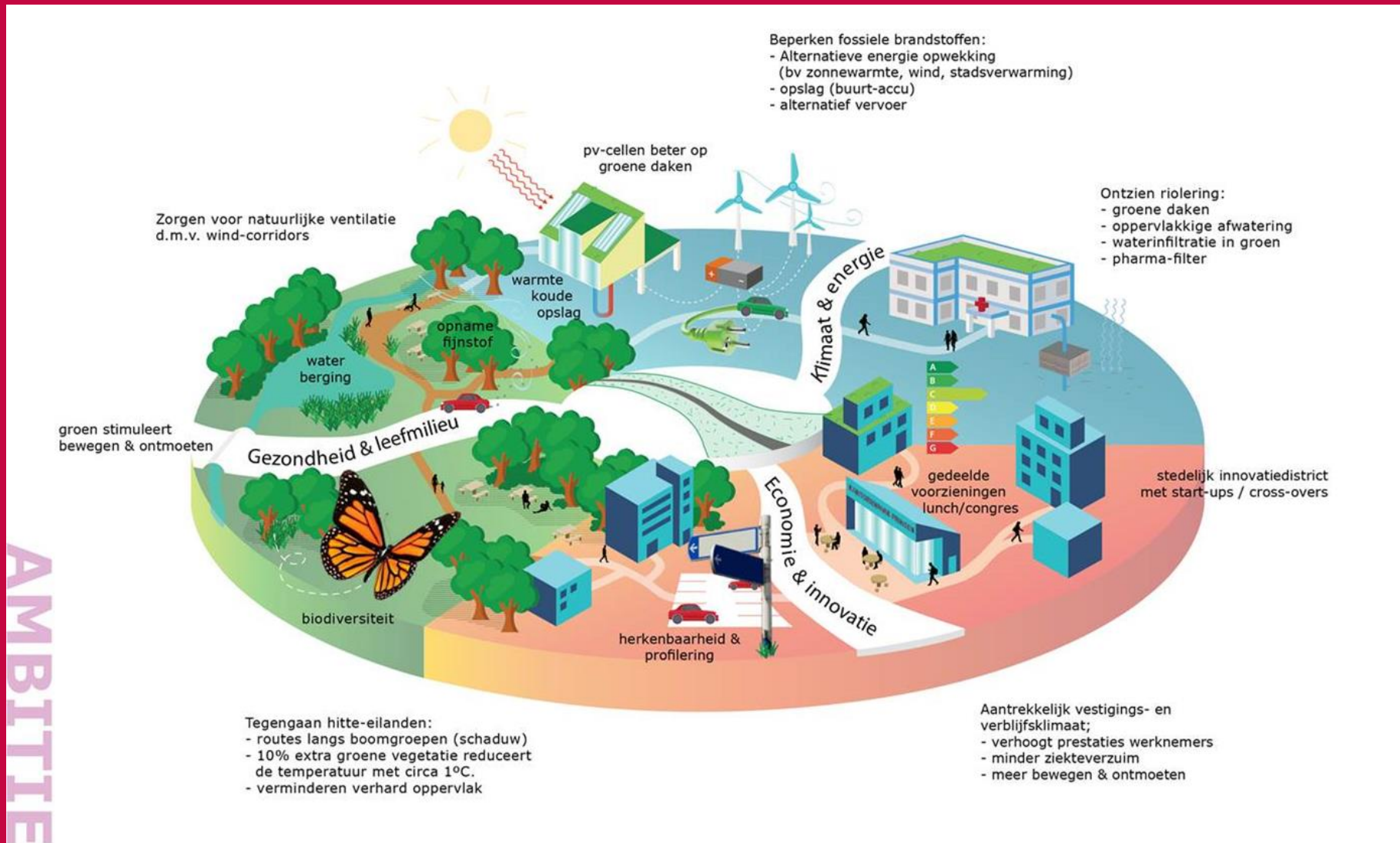
 Gemeente Breda

Breda CO₂-neutraal

- 1- energie besparen
- 2- duurzame energiedragers

Klimaatbeleid icm .....

Regeerakkoord Rutte 3

Landelijk

- 2030: 2 miljoen
- 2050: 7,6 miljoen

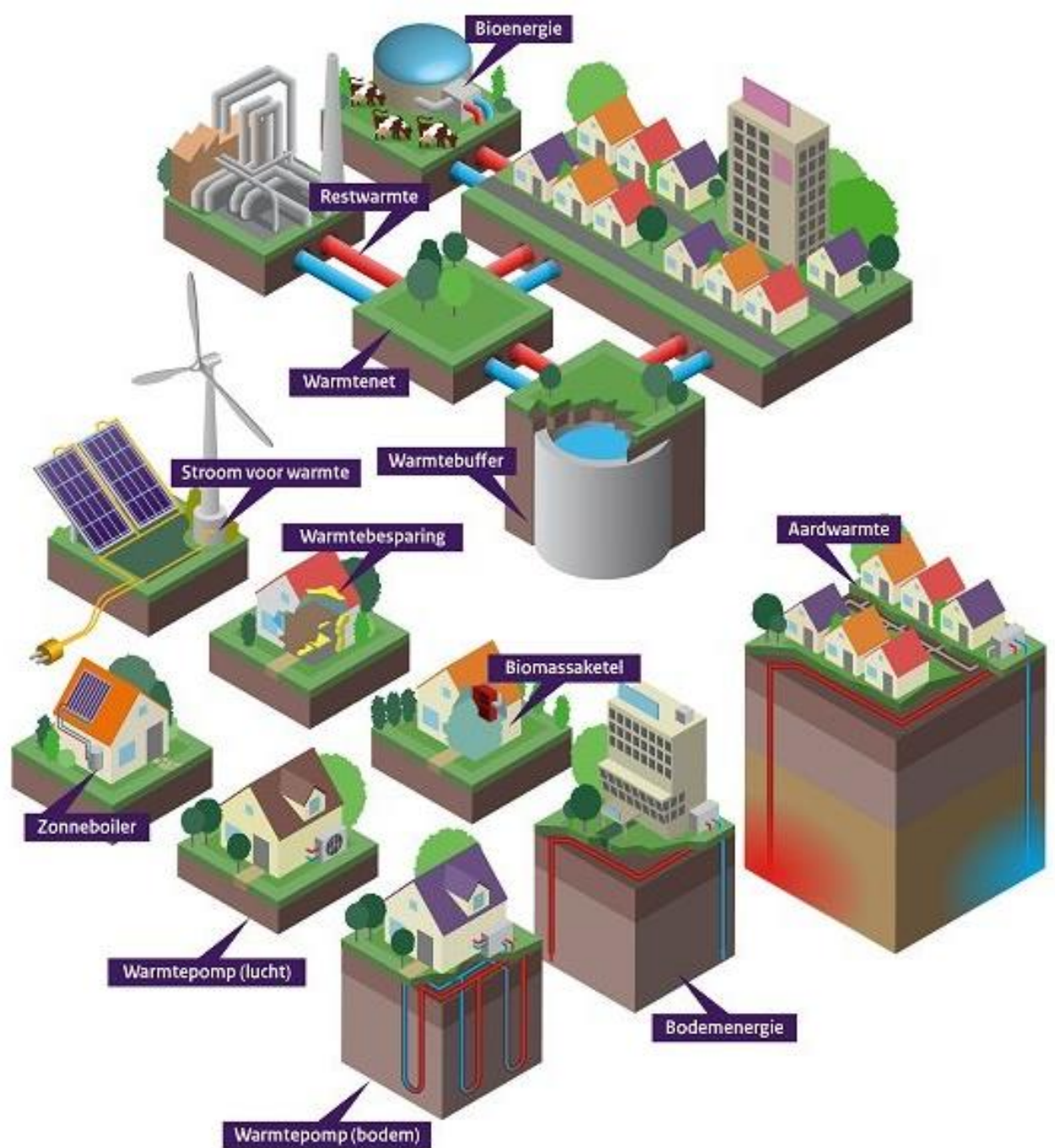
Breda

- 2030: 18.000
- 2050: 70.000

Woning
gasloos

Gasloos: hoe?

Klimaat-akkoord

Meer dan 100 partijen verlagen de CO₂-uitstoot van Nederland met **49%** ten opzichte van 1990 via het

Klimaat-akkoord

Klimaat-beraad

Maatschappelijke organisaties

Bedrijfsleven

Overheden

Reductie-opgave is

48,7 Mt
minder CO₂-uitstoot

Elektriciteit

Bedrijfsleven

Overheden

Maatschappelijke organisaties

20,2 Mt
minder CO₂-uitstoot

Mobiliteit

Bedrijfsleven

Overheden

Maatschappelijke organisaties

7,3 Mt
minder CO₂-uitstoot

Industrie

Bedrijfsleven

Overheden

Maatschappelijke organisaties

14,3 Mt
minder CO₂-uitstoot

Landbouw en landgebruik

Bedrijfsleven

Overheden

Maatschappelijke organisaties

3,5 Mt
minder CO₂-uitstoot

Samenleving

De samenleving doet mee. Meer dan 200 bedrijven en organisaties praten mee, aan tafel of op een andere manier. Mensen kunnen ook bijeenkomsten in het land bijwonen en zelf ideeën insturen via de site.

Gebouwde omgeving

Bedrijfsleven

Overheden

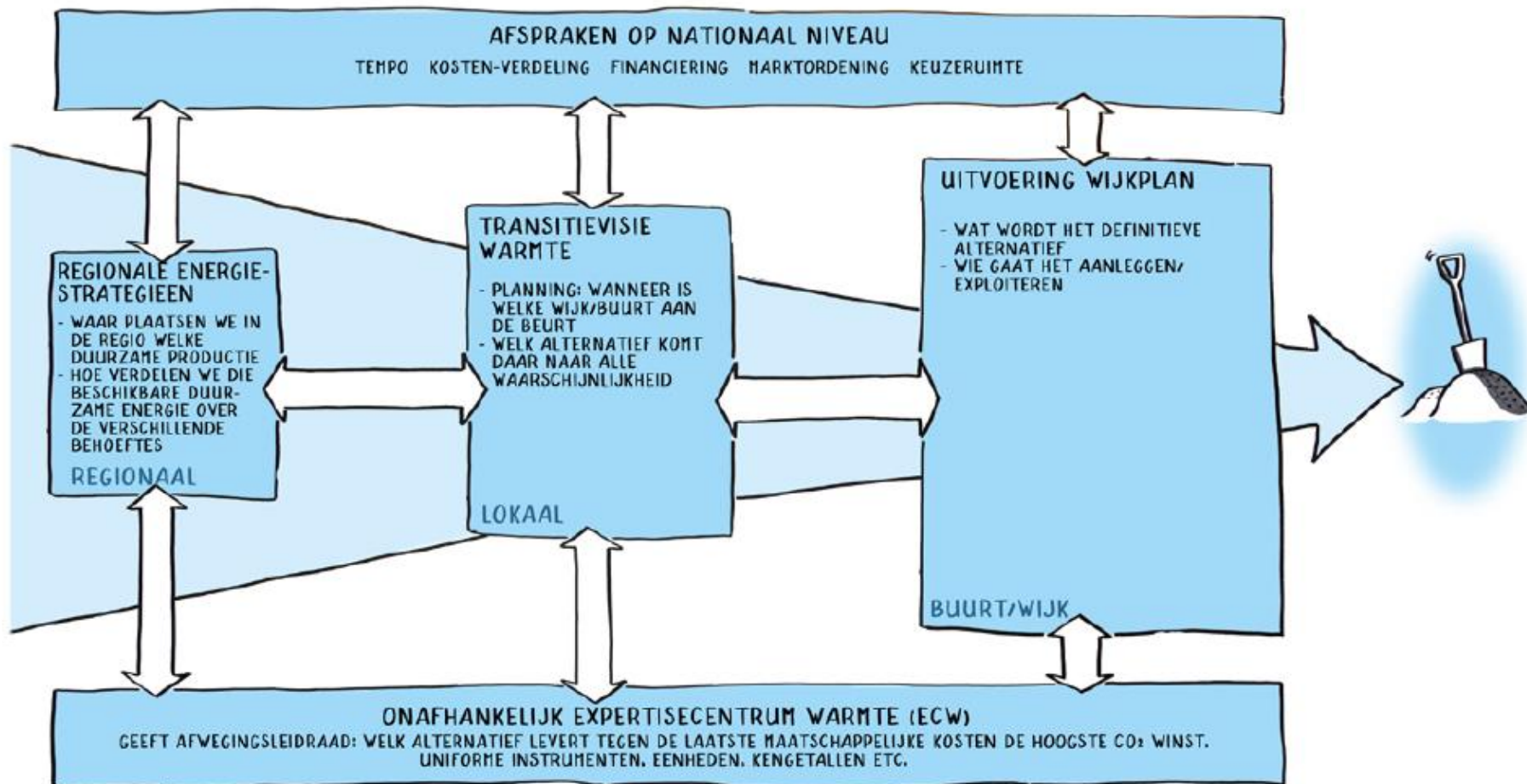

Maatschappelijke organisaties

3,4 Mt
minder CO₂-uitstoot

Klimaatakkoord

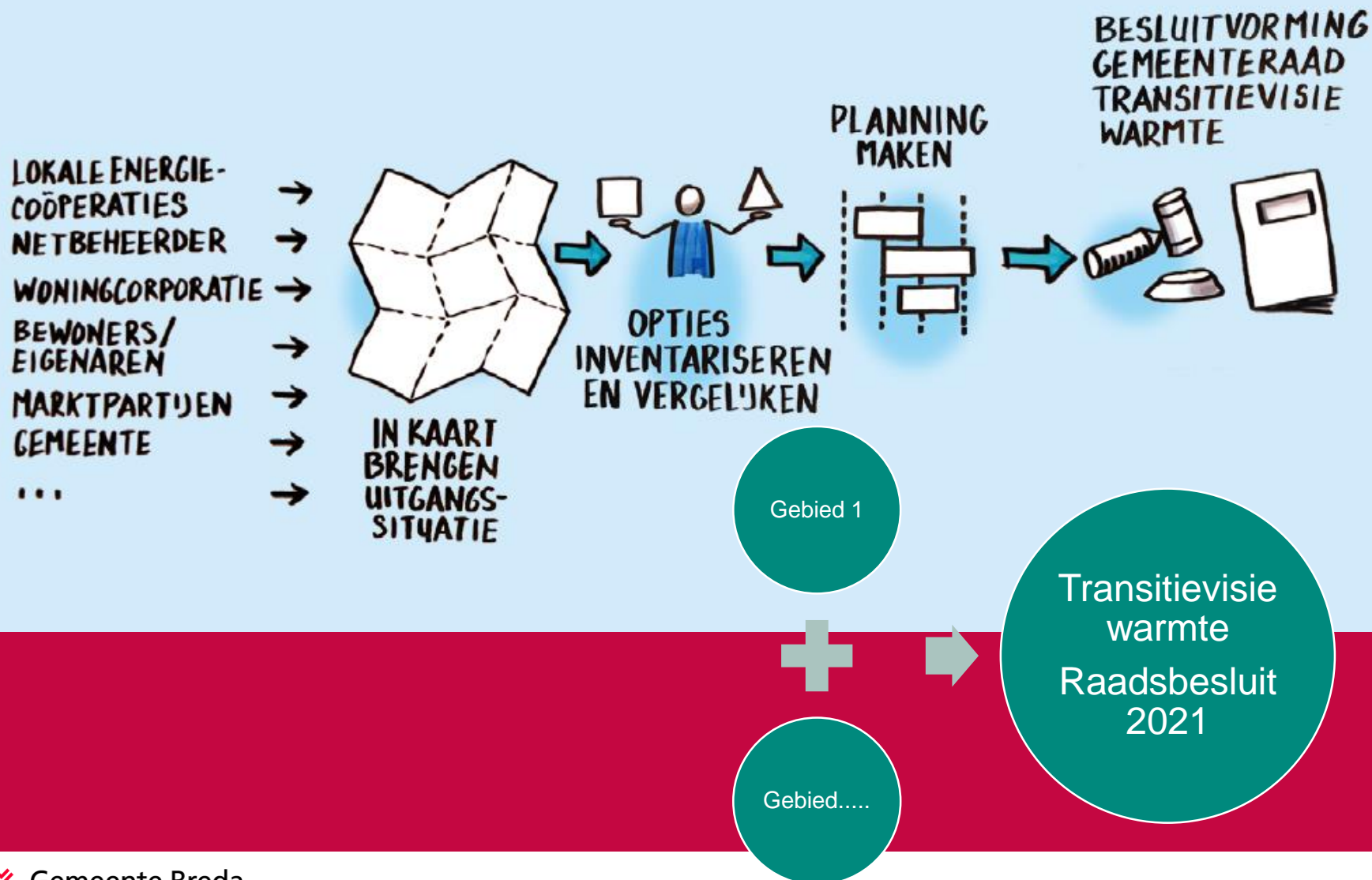

Gemeente

https://www.vpro.nl/speel~WO_VPRO_13079704~eric-wiebes-over-witkar~.html

Gemeente: voor 2021: wijk-energie-inventarisatie-plannen

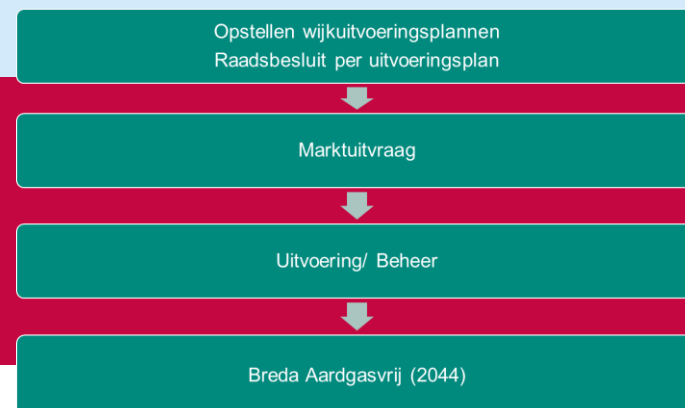
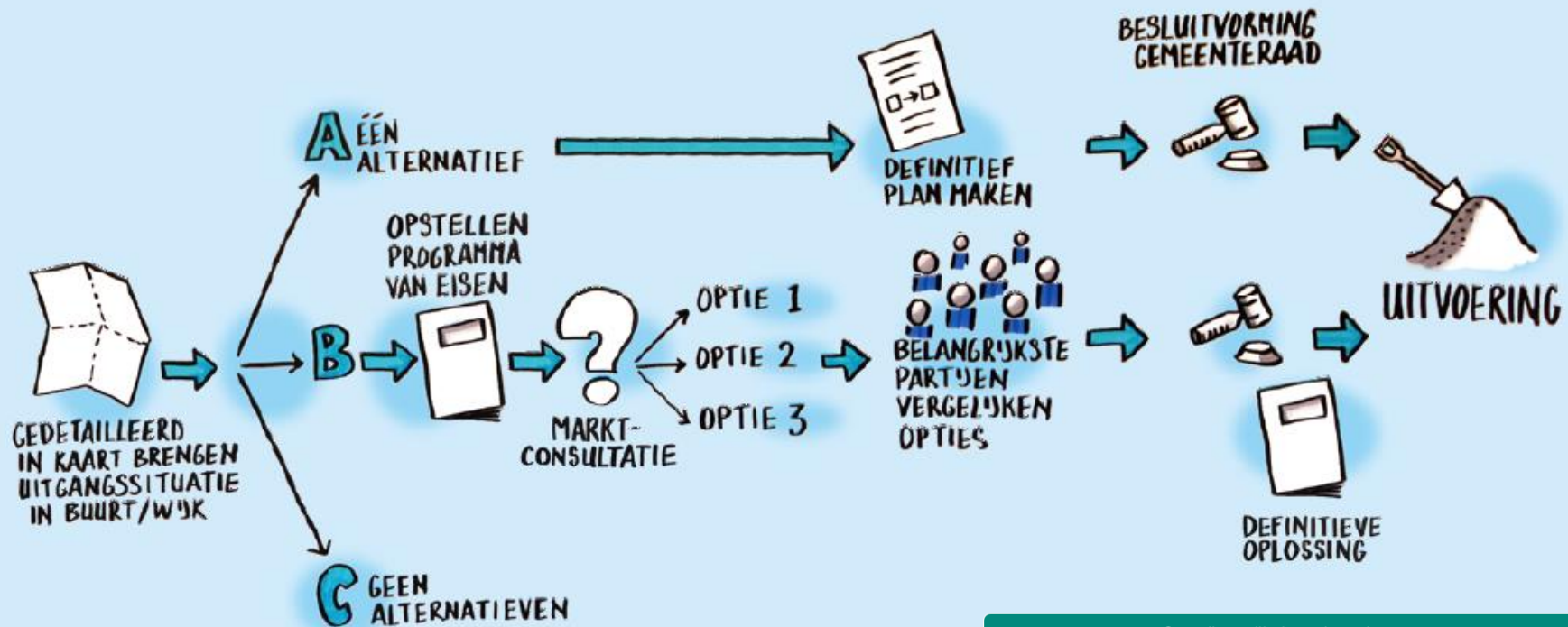

Gemeente voor 2021

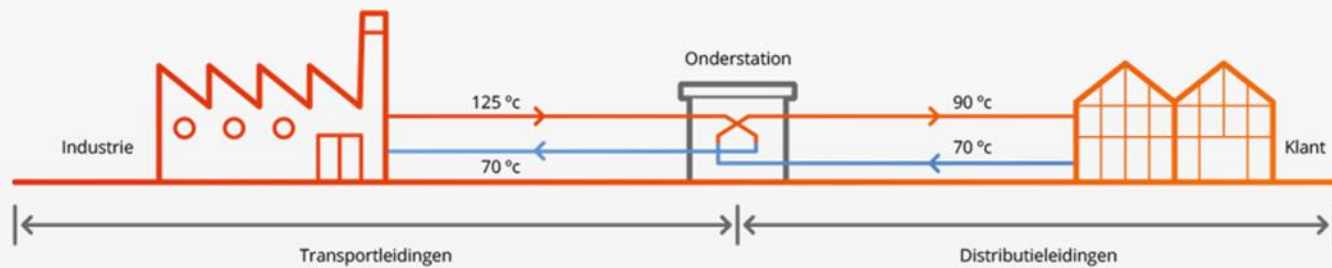
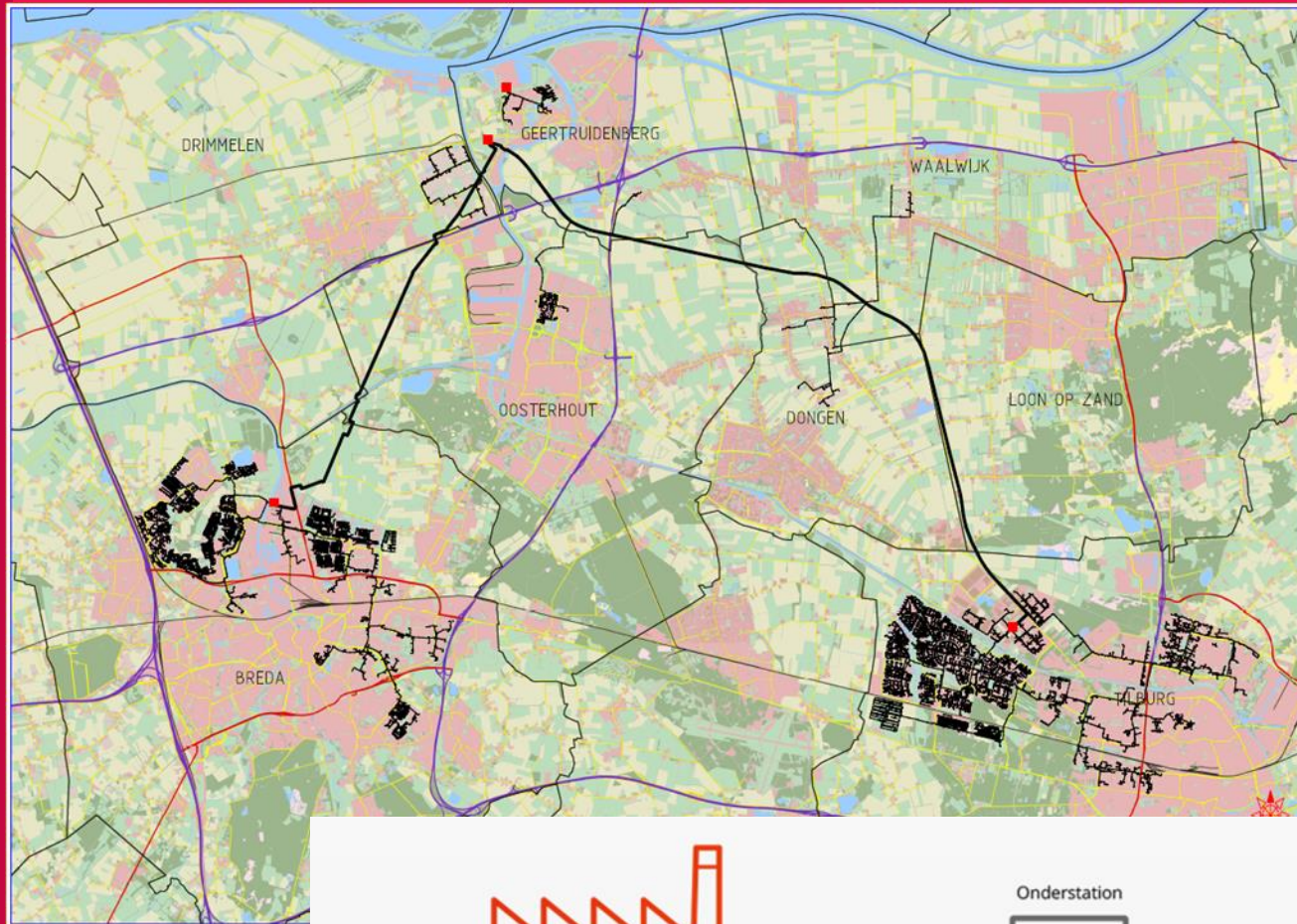

Gemeente na 2021

Amernet

Eigenaarschap

- 1980: aanleg warmtenet gemeente Breda (door gemeentelijk energiebedrijf ENWA)
- Tot 1986: college van gemeente Breda bepaalt warmtetarieven
- 1986: ENWA (inclusief stadsverwarming en alle aansluitingen) wordt door gemeente Breda verkocht aan PNEM (vervolgens Essent, ELES (RWE), Ennatuurlijk)

Ennatuurlijk:

- 80% PGGM
- 20% Veolia

BN De Stem woensdag 13-01-2016

'Stadsverwarming moet duurzamer'

door Paul Verlinden

BREDA. De stad Breda moet gebruik maken van honderd procent duurzame energie. Dat stelt GroenLinks in verkiezingen voor het gemeentebestuur.

GroenLinks spreekt naar aanleiding van deze krant over het elektriciteitsnet van de stad. De partij constateert dat de Bredase stadsverwarming betrekt v

Tilburg lost conflict over stadswarmte op

08-11-2016 | [Branchenieuws](#) | 235 keer bekeken

Kabinet overweegt sluiting kolencentrales

Het gaat om de Amercentrale in Geertruidenberg en de Hemwegcentrale in Amsterdam.

✎ Jorg Leijten ⌚ 9 april 2016

Visie stakeholders 2016: 4 sporen

Projecten doel 1

- 1.1 Warmte uit nieuwe biomassa installatie Geertruidenberg
- 1.2 Warmte uit afval Attero
- 1.3 Amer 9 verduurzamen

1
Verduurzamen
centrale
warmte-opwek

1.1 1.2 1.3

Projecten doel 2

- 2.1 Warmte uit lokale restwarmtebronnen decentraal invoeden
- 2.2 Ontwikkelen geothermische bronnen
- 2.3 Ontwikkelen zonnewarmtevelden
- 2.4 Ontwikkelen decentrale biomassa centrales

2
Toevoegen duurzame
decentrale
warmtebronnen

2.1 2.2 2.3

Projecten doel 3

- 3.1 Optimale infrastructuur
- 3.2 Vergroten efficiency van het net

3
Verbeteren
en verdichten van
het warmtenet

3.1 3.2

Projecten doel 4

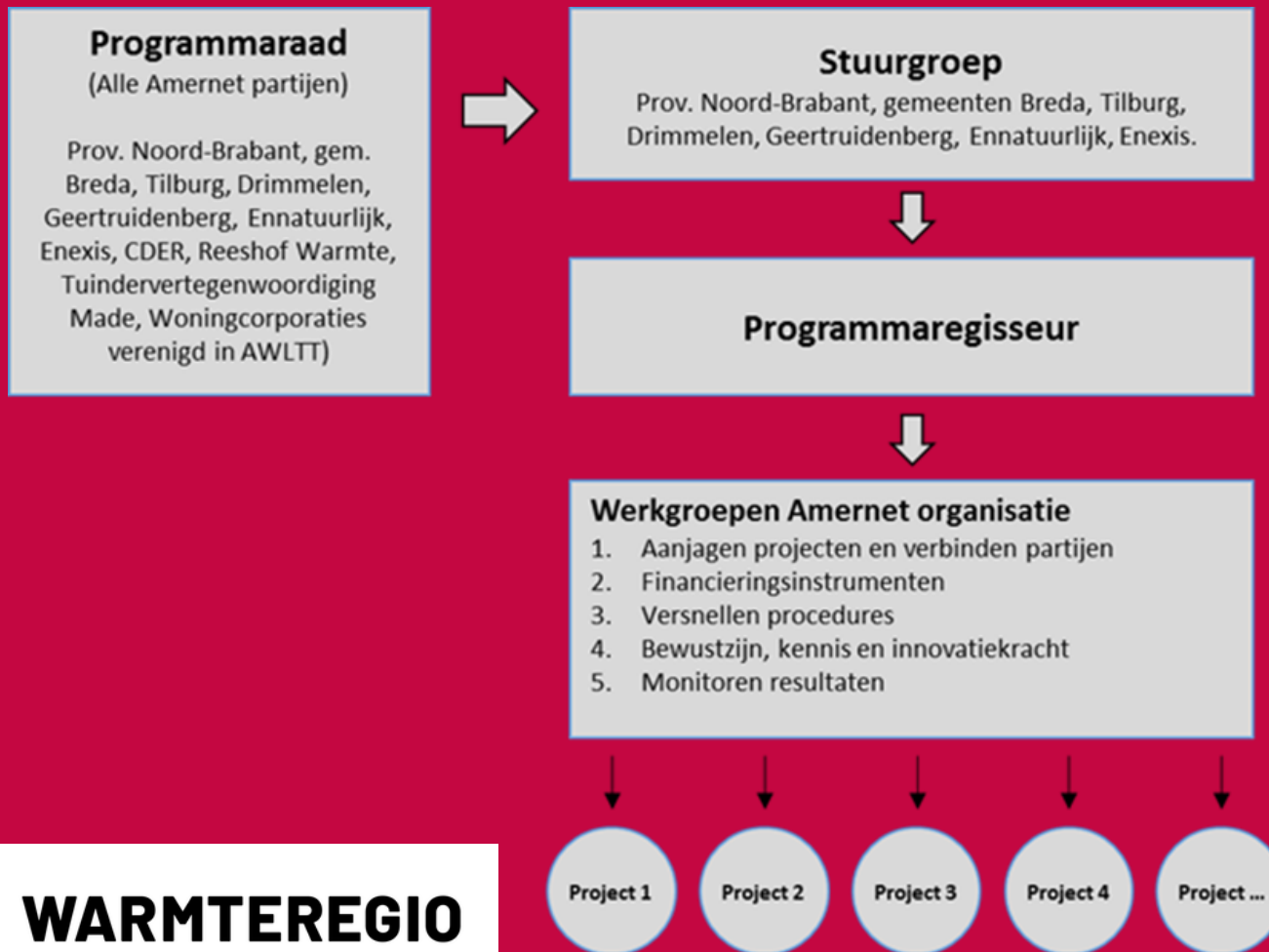
- 4.1 Onderzoekparticipatiemodellen
- 4.2 Opstellen bepalingsmethodiek duurzaamheid
- 4.3 Invoeren experimenteerruimte

4
Creëren draagvlak en
verhogen participatie

4.1 4.2 4.3

Organisatie Amerwarmteregio 2018

**WARMTEREGIO
AMER**

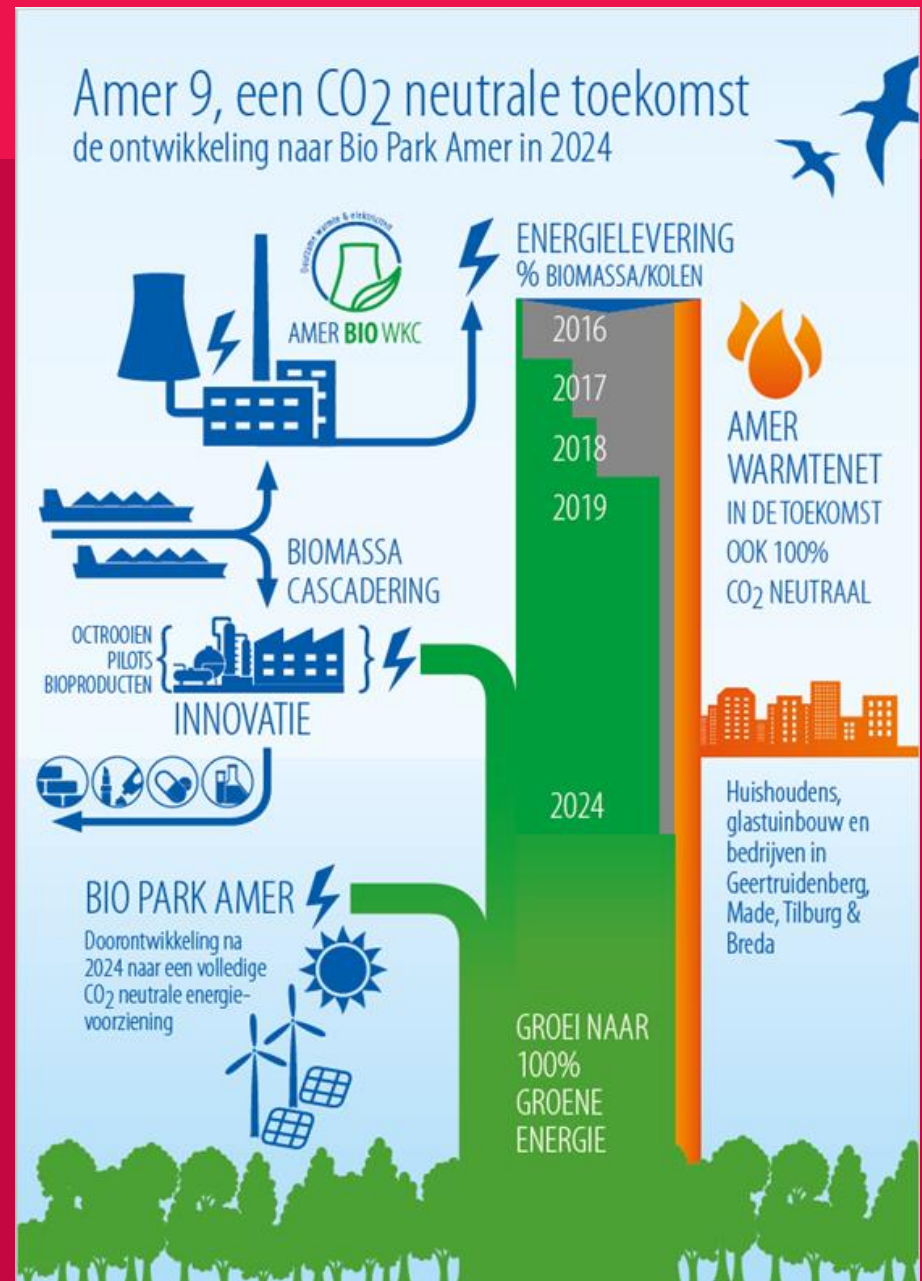
SAMEN MIDDEN- EN WEST-BRABANT
VERDUURZAMEN

Gemeente Breda

Amercentrale

Toekomst?
Urgenda-uitspraak

Decentrale bronnen

30 MW 2024

- Restwarmte lokale bedrijven
- Geothermie
- Zonnewarmtevelden (thermisch)
- Zon thermische opwek woningniveau
- Decentrale biomassacentrales

De woningen zelf

Welk energiesysteem dan ook... verbeter altijd je woning

- Glas is in de loop der Jaren echt veel verbeterd.
- Extra isolatie aanbrengen
- Kozijen en dakaansluitingen luchtdicht maken
- Ventilatiesystemen met warmteterugwinning
- Eigen zonnecollectoren met zonneboiler/warmtebuffer ... wat je zelf opwekt hoef je niet in te kopen
- Energiecoöperaties bieden hulp

